

Podgorica, 7. decembar 2012.

POLICIJA, TUŽILAŠTVO I SUD DA SE BAVE KORUPCIJOM NA UCG

Centar za građansko obrazovanje (CGO) je zadovoljan konačnim najavama predsjednika Upravnog odbora UCG **Duška Bjelice** da će se sprovesti kontrola nad radom svih univerzitetskih jedinica, kao što se to nedavno dogodilo na Pravnom fakultetu. **Ipak, CGO insistira na nepristrasnosti i sveobuhvatnosti tog procesa, a što uključuje kontrolu rada Pravnog fakulteta od školske 2008/2009, kao i istovremene kontrole na svim drugim jedinicama od strane za to formiranih komisija, kao i nadležnih inspekcijskih organa.**

CGO želi da vjeruje da će ove kontrole biti detaljne i da u njihovom sprovođenju neće biti nedodirljivih ili povlašćenih, što je sada slučaj, počev od samog Pravnog fakulteta. Izuzetno je važno da se pažljivo ispita poslovanje onih fakulteta koji imaju veliki broj studenata - poput Ekonomskog, Filozofskog, itd, zatim fakulteta koji ostvaruju značajne prihode od komercijalnih aktivnosti - poput Mašinskog, Građevinskog, Arhitektonskog, itd, onih za koje postoje ozbiljni navodi o nezakonito zapošljenim licima ili sa upitnim naučnim zvanjima - poput Fakulteta političkih nauka, Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, itd.

Dodatno, u slučaju Fakulteta za pomorstvo, CGO nema saznanja o bilo kakvim nezakonitim radnjama same Uprave Fakulteta. Ali, veoma nas brine što u kontinuitetu i godinama kroz neformalnu komunikaciju sa studentima dobijamo informacije o postojanju pojedinačnih slučajeva korumpiranih profesora. Sumnje radnje pojedinaca očigledno prevazilaze mogućnosti intervencije samih uprava fakulteta da se izbore sa njima, iako postoje konkretni napor i transparentne mjere zaštita interesa i prava studenata. Možda razlozi leže u "zaštićenim" pojedincima i "opasnim" vezama. Ali, činjenica je da takvi izolovani slučajevi pojedinih profesora koji su se nezakonito obogatili i dugoročno oštetili studente, ne narušavaju samo ugled matičnih fakulteta, koji i nemaju formalno-pravna sredstva za sankcionisanje takvog ponašanja, već i Univerziteta u cjelini, koji je u njihov zakonski poslodavac, kao i čitave akademske zajednice koju čine ugledni profesori, naučnici i istraživači Crne Gore.

Zbog takvih pojedinačnih profesora CGO smatra da je neophodno da se na jednom broju fakulteta uključe policija, tužilaštvo i sud, i uvedu mjere tajnog nadzora kako bi se prikupio kvalitetan dokazni materijal za dalje procesuiranje, kako je to bio slučaj i u čuvenoj akciji "Indeks" u susjednoj Hrvatskoj prije par godina.

CGO predlaže da se pored objavljivanja imovinskih kartona dekana, učine javnim sve zarade i naknade koje profesori i saradnici ostvaruju na UCG po bilo kojoj osnovi, kao i da se provjeri porijeklo imovine onih profesora i saradnika za koje postoje razlike u primanjima i imovini. Činjenica da CGO još uvijek ne može dobiti od Upravnog odbora UCG presjek ovih primanja nije dobra niti u skladu sa retoričkim najavama istog UO da je odlučan da se izbori sa svim nepravilnostima na UCG.

*Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education*

CGO podsjeća da naše posljednje istraživanje koje smo uradili u saradnji sa NVO CEMI, uz podršku njemačkog Ministarstva inostranih poslova, ukazuje da gotovo polovina populacije vjeruje da se u Crnoj Gori može kupiti diploma određene škole ili fakulteta (46%). Dodatno, četvrtina populacije priznaje da bi, kada bi morali, ponudili i eventualno dali mito nastavniku ili profesoru, kako bi dobili bolju ocjenu, položili razred ili ispit, a među onima koji bi problem u procesu školovanja riješili nuđenjem mita, znatno je više studenata (41% naspram 23% u populaciji). Isto istraživanje ukazuje da trećina populacije ne bi prijavilo pojave mita i korupcije u obrazovanju, ukoliko bi bili svjedoci takve pojave. **Ovakva društvena klima je plodno tlo za jedan broj profesora koji to koriste za nezakonito sticanje materijalne koristi, a time treba da se bave istražni organi, jer to prevazilazi ingerencije samih uprava.**

CGO još jednom poziva UO UCG da pokaže svoju opredijeljenost da se bori protiv svih nepravilnosti na UCG sistemski i objektivno, a nadležne istražne organe da pomognu uprave onih fakulteta na kojima postoje osnovani navodi o djelovanju koruptivnih profesora kako bi se tome stalo na kraj.

Snežana Kaluđerović
Pravna savjetnica